

Suvalkijos žemaitis

Šitaip kaimynai ir šiaip pažįstami vadina beveik visą savo gyvenimą atidavusį Suvalkijos kaimo žmonėms Anicetą Stonkų.

Anicetas gimė 1933 m. Plungės r. Pakutuvėnų k. stambaus ūkininko šeimoje. Jos buvo pats jauniausias vaikas šioje gausioje Stonkų šeimoje. Be jo jau augo trys broliai ir trys seserys.

Stonkų sodyba stovėjo labai gražioje vietoje, ant aukšto Minijos skardžio. Tiesa, dabar jos vietoje liko tik kelios obelys ir ažuolas.

Mūsų apylinkėse yra keli Stonkai, todėl šie buvo vadinami Paminijo Stonkais.

Jų ūkis buvo pavyzdingai tvarkomas, netgi Smetonos laikais buvo laimėjęs premiją už naujoviškai pastatytą ūkinį pastatą.

Aniceto mama Marija Bražinskaitė-Stonkienė pirmoji mūsų apylinkėse iškasė inspektus ir juose augino ankstyvasias daržoves, kurias veždavo parduoti net į Palangos turgų.

Stonkų giminėje daug visoj Lietuvoj žinomų žmonių: Aniceto dėdė Jonas Bražinskas - pirmasis saulutininkas, mokytojas, kaimo šviesuolis, istorikas Zenonas Ivinskis, jo brolis gydytojas Vladas Ivinskis,

kurį laiką dirbęs Plungėje, yra giminėje ir farmacininkų, medikų, mokytojų, netgi kunigų. Aniceto pusseserė Danutė Baltutienė - bibliotekininkė, atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, grįžo iš Australijos, įsikūrė savo gimtinėje Smilgių kaime ir šiandien aktyviai darbuojasi plungiškių kultūrinėje veikloje.

Nenorėdami nuo jų atsilikti ir Stonkai leido į mokslus savo vaikus. Beveik visi šalia bendrojo išsilavinimo buvo baigę įvairias žemės ūkio mokyklas, kiti mokėsi jau aukštosiose mokyklose. Viską sumaišė

Antrasis Pasaulinis karas. Vyresnieji pasitraukė į Vakarus, jauneliams nepasisekė - turėjo grįžti ir slapstytis nuo sovietinių represijų. Tik paskutinysis sūnus Anicetas baigė Plungės gimnaziją, mokėsi Kauno veterinarijos akademijoje, kurią baigęs išvyko į žmonos tėviškę Marijampolės rajoną, kuriame iki pat pensijos dirbo veterinarijos gydytoju. Šalia tiesioginio darbo domėjosi literatūra, tautos istorija, o išėjęs į pensiją, pasinėrė į kraštotyrinę veiklą. Jis ieškojo archyvuose žinių apie Žemaitijos kaimų praeitį. Jo

dėka parašytos Pakutuvėnų, Aleksandravo, Dyburių, Mamių ir kitų kaimų istorijos, papildytos XIX a. topografiniais žemėlapiais ir kitais archyviniais dokumentais.

Anicetas Stonkus parašė plačią savo giminės kroniką.

Anicetas rašo ir eilėraščius. Daug jų parašė gimtąja žemaičių kalba. Čia spausdiname jo viso gyvenimo nostalgiją gimtajai Žemaitijai, išlietą eilėmis.

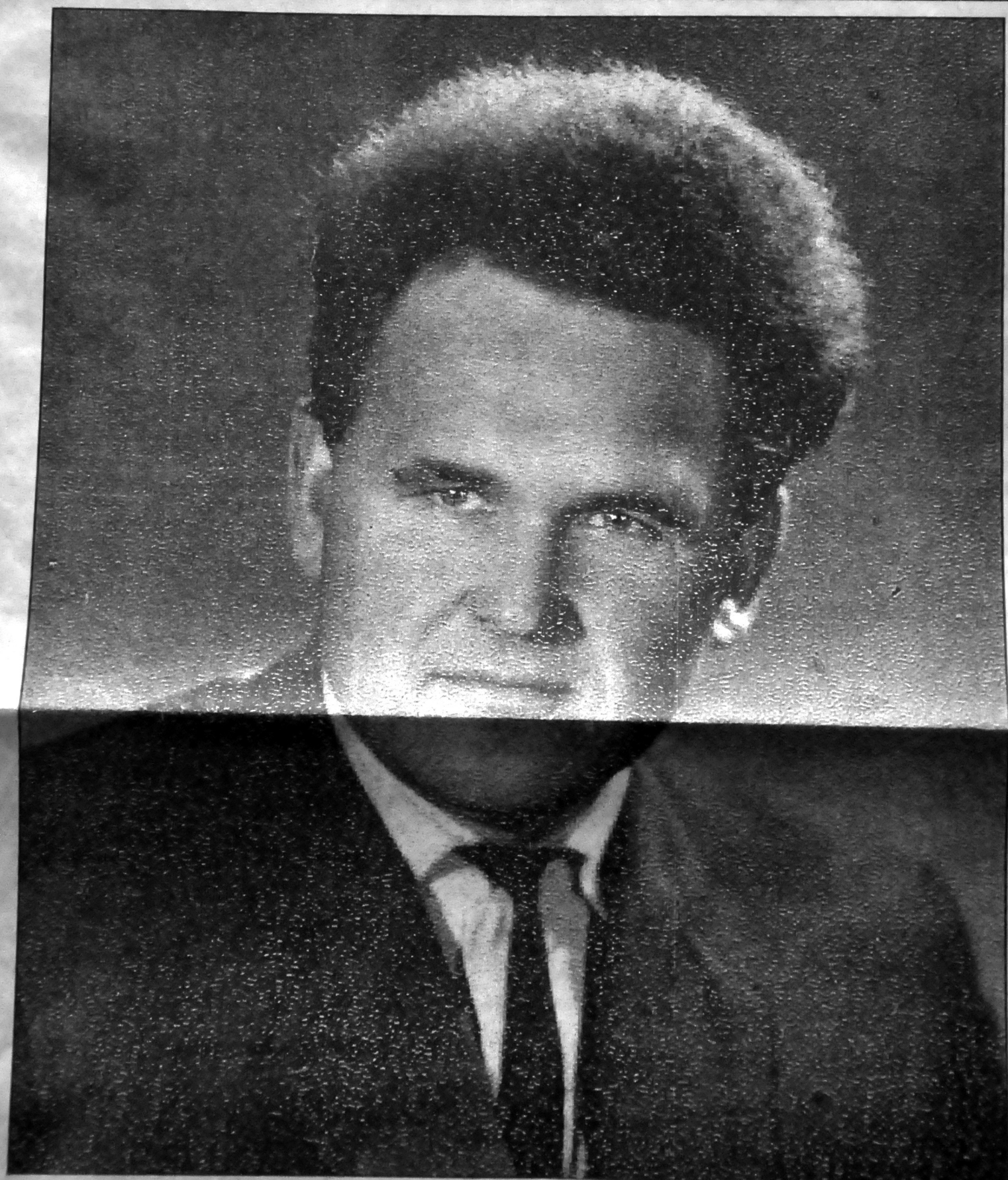
Aleksandravas

Žemaičių saulė

2004-03-12 / PENKTADIENIS

KULTŪROS SAVAITRAŠTIS

NR. 11 (429) / KAI

M. G. G. G. G.